

DM

RÖVIDEN

Rádióadás a jogászok

nemzetközi

kongresszusáról

Helsinkiben tartották — mint jelentették — a Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetségének IX. kongresszusát. A nagy jelentőségű tanácskozási napok kedden délután 4 óra 28 perces kezdettel a Kossuth Rádió közölte dr. Szakács Ödönnek, a Legfelsőbb Bíróság elnökének, dr. Antalfi György professzornak, a József Attila Tudományegyetem jogi kara dékánjának és dr. Kárpáti Lászlónak, az Országos Ügyvédi Tanács elnökének a nyilatkozatát. Mindhármán részt vettek a kongresszuson, s érdekesen vázolták annak tevékenységét. Kiemelték, hogy a kongresszus nagy figyelmet szentelt az indokínai és a közel-keleti háborúnak, és határozatokat hozott, amelyekben elítélte és a nemzetközi jog súlyos megsértésének minősítette az Egyesült Államoknak a világ különböző részein folytatott közvetlen, vagy közvetett agresszióit.

Óvatosság

Mark Twain egyszer egy temető mellett haladt el és látta, hogy néhány városi előkelőség hevesen vitatkozik valamiről.

- Miről van szó?
- Azon vitatkozunk, körülvegyük-e fallal a temetőt.
- Minek?
- Hogy megóvjuk a temető területét!
- De hiszen azok, akik a területen belül vannak, nem jöhetnek ki, akik pedig kívül vannak, azoknak semmi kedvük, hogy bemennek.

ROVAREVŐ HARMATFŰ

A Vas megyei Kám község határában fekvő botanikus kertben virágzik a rovarrevő kereklevelű harmatfű. A kerterdő egyik mélyedésében a tözegmoha vastag gyepet alkot, s itt él ez a jellegzetes rovarfogó növény. Tölevélrózsában álló leveleit piros, bunkós mirigyszőrök borítják. A harmatfű öt-husz centiméter magas, tököcskénya most hozza füze-rekben álló apró, fehér virágait.

MADÁR SZAFORULAT

Gazdag az idej madárszaforulat a biharuzrai „vad-vizországon”. Onálló táplálékszerzésre, röptésre „tanítják” fiókáikat a kisköcsögök, a bakcsók, a törpe- és a selyemgémek, a kacsa-félék, a nyárludak és a többi vízimalak. A védett kisköcsögök 40, a bakcsók 80 fiókát számláltak meg a megfigyelők ezen a tájon. A világviszonylatban kivesszőben levő nyárlúdállomány ugyancsak negyven cikóval gyarapodott.

LÓ A ZENEKARBAN

Bizet Carmenjának veronai szabadteri előadásának egyik „szereplője”, egy ló a közönség derültsége közepette a zenekar tagjai közé zuhant. Az előadás hamarosan folytatódott, a rendezőknek mindössze öt perc volt szükségük ahhoz, hogy a lovat kivesszők a zenekar számára fenntartott helyről.

VIRÁGTARTÓK A TÉREN

A szegedi Széchenyi téren — alig néhány nappal az új forgalmi rend életbe lépése után — az Aranypók üzlet sarkán kő virágtartókat állítottak fel, melyek kelleme-sen egészítik ki a tér új képét.

LENGYEL EXPORT

Lengyelország csupán az utóbbi 15 esztendőben körülbelül 40 ezer szerszámgépet exportált. Lengyel fémgyártó munkáló gépek működnek Anglia, Ausztria, Franciaország, Svédország és a Német Szövetségi Köztársaság tucatnyi üzemében is.

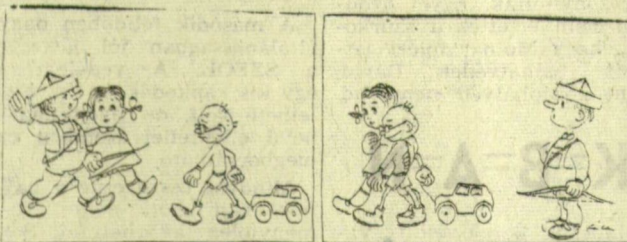
ZENEI NAPOK NYÍRBÁTORBAN

Augusztus 16 és 24 között rendezik meg az idei nyírbátori zenei napokat. A műsorban debreceni együttesek mellett szegedi művészek is közreműködnek. A Szegedi Zenebarátok Kórusa és a Szegedi Szimfonikus Zenekar augusztus 22-én és 23-án ad hangversenyt a református templomban. Vaszy Viktor vezényletével Beethoven, Liszt és Sugár-műveket adnak elő. Közreműködik Kárikó Teréz, Lengyel Ildikó, Szabó Miklós, Gyimesi Kálmán és Sinkó György, a Szegedi Nemzeti Színház művészei.

EGYKORI ELLENÁLLÓK TALÁLKOZÓJA

Az egykori egyetemi Tancsics Mihály ellenállási alakulat tagjai az egység történetének összeállítása céljából augusztus 1-én, szombaton délután 3 órakor összejövetelt tartanak a Magyar Partizán Szövetség helyiségében (Budapest, V. Szabadság tér 16. I. emelet). A rendező bizottság kéri az alakulat volt tagjait, hogy az összejövetelen jelenjenek meg. Érdeklődés a 181-202 számú telefonon.

Az autó varázsa



Lépés az automata írógép felé

A közvetlenül diktálásra működő automata írógép megszerkesztése egyelőre még a tudósok vágyálma. A Magyar Tudományos Akadémia akusztikai kutató csoportja ugyanis dr. Tarnóczy Tamás professzor irányításával elkészített egy olyan készüléket, amely — mint ezt a legutóbbi tokiói nemzetközi akusztikai kongresszuson is elismerték — több szempontból mindeddig páratlan a világon.

Jelenleg a legkorszerűbb elektronikus számítógép számára is szinte megoldhatatlanul bonyolult feladat az egyes hangok számtalan fizikai jellemzője közül kiválasztani a leglényegesebbet, a hang „besorolásának” döntő tényezőjét. Ebből a szempontból az agy legalább milliószorosa nagyobb teljesítményre képes, mint a „legokosabb” számítógép. De még ennek a feladatnak esetleges megoldása után is kérdéses, tud-e majd boldogulni a gép a hadaró, a selypítő, vagy egyéb nem teljesen szabályos beszéddel. A magyar készülék már megoldott két olyan feladatot, amellyel külföldi versenytársai eddig hiába bírkóztak. Az egyik az, hogy ez a készülék egyformán használható a férfi és a női hangok felismerésére, ami nagy eredmény, mert például a férfi á és e a gépek számára könnyen összetéveszthető a női o, illetve e hanggal. Eppen ezért külföldön eddig csupán olyan készülékeket tudtak előállítani, amelyek vagy csak a férfi vagy csak a női beszédet „értik”. Ezenkívül ez a magyar berendezés túlteszti magát az egyéni ejtési, hanghordozási, tónusbeli különbségeken is.

golni a gép a hadaró, a selypítő, vagy egyéb nem teljesen szabályos beszéddel. A magyar készülék már megoldott két olyan feladatot, amellyel külföldi versenytársai eddig hiába bírkóztak. Az egyik az, hogy ez a készülék egyformán használható a férfi és a női hangok felismerésére, ami nagy eredmény, mert például a férfi á és e a gépek számára könnyen összetéveszthető a női o, illetve e hanggal. Eppen ezért külföldön eddig csupán olyan készülékeket tudtak előállítani, amelyek vagy csak a férfi vagy csak a női beszédet „értik”. Ezenkívül ez a magyar berendezés túlteszti magát az egyéni ejtési, hanghordozási, tónusbeli különbségeken is.

ÉPÜLET, 109 EMELETTEL

Egy chicagói vállalat bejelentette, hogy a város egyik nyugati kerületében hozzákezd a világ legmagasabb épületének építéséhez. A 109 emeletre tervezett, 442 méter magas építmény költsége meghaladja a százmillió dollárt.

Találkozott-e már Ribár úrral a Nyájas Olvasó? En — igen...

Havi káfé jövedelme kábé 5 ezer forint. Szabad idejében gombát telepít, télen disznót vág, feldolgozza és eladja. Kell a pénz. Mindig kell valamire. Az asszony csak 2 ezer forintot keres, egy gyerekük van, két éve örökölték. Egy ház maradt rájuk és egy autó. Mindkettőt eladták. Előzőleg ugyanis volt már házuk és autójuk... Az örökségen kacsalábon forgó kastélyt emeltek Hévízen. Csak nagy ritkán tudnak elmenni oda, ezért nyaranként kiadják a kacsalábon forgó kastélyt, „szegénynek”.

Ribár úr negyvenéves, felesége harminchat, Miska fiuk tiz.

Ribár úr áruismeretet okít a technikumban. A tanulók nem szeretik. A kollégák se rajonganak érte.

Ha az ember betöltötte negyvenedik évét, kezdi látni, hogy nem sok érdemlegesét vitt véghez. Még akkor se, ha háza van és villája, és autóval furikázik széles e földön. Ribár úr már régen érezte, hogy valami hiányzik a boldogságához. Sőt, azt is tudta, hogy az iskola igazgatását kell megszereznie, hogy betöltődjék a nagy úr az ő hamvas lelkében.

— Ez az öreg nő már a koporsóját is innen akarja elvitetni?! — mondta félhangosan egy szép napon, hogy az 56 éves igazgató is érthesse — csak úgy, jópofaságból, a kollégáknak.

Ribár úr

— Nem tudom, mit akar még ez az öreg nő itt, mindent elront, összezavar a fontoskodásával — mondta egy másik alkalommal. Ezután minden alkalommal akadt egy-egy „megalapozott” megjegyzése az „öreg nőre”.

S az igazgatóság egy szép napon az ölébe hullott. Az idősecske igazgatónő megunt a macerát, megvált az intézettől és reggelként arra gondolt, hogy miért kell neki otthon maradnia egyedül, amikor a haja fekete még, a fogai épek, az esze a helyén, szereti a gyerekeket, és harmincöt éves tanári múltja alatt senki nem emelt ellene kifogást...

Igy kezdődött Ribár úr fénykora. Az iskolában példás fegyvelmuralkodott. Katonás rendben ment minden. Három óra igazolatlan mulasztás — kizárás az iskolából. Ribár úr nem egyszer statuált példát. A gyerekek, mint megriadt tulkok, s a tanárok, mint kancsal sorkatonák, tükröződtek Ribár úr szemében.

Vasárnap volt. Otthon kacsasült, torta, bor, likőr, fekete, sör, szótlan ebédelés, igazi vasárnap.

Ribárné a konyhában tett-vett, amikor valaki berúgta az ajtót. Egy másik suhanc Ribár úr vállába ka-

paszkodott. Szinte kirúgták az udvarra.

— Mi van itt, mit akarnak?... — Ennyit tudott csak mondani Ribár úr, mert egy harmadik suhanc az öklével épp a szájába talált. Egy párszor még megrúgdosták szó nélkül, s ahogy jöttek, elmentek mind a hárman.

Ribár úr megtapogatta dagadt testrészeit, majd rápillantott küszöbön álló, kővé dermedt kislására.

A különös zajra kijött Ribárné is. Eszelősen nevetni kezdett.

— Az embert tönkreteszik, még életében el akarják ásní! Nem tudom ki kívánczik a helyemre?! — nyögte Ribár úr.

— Tessék. Ezek a papírok voltak az asztalon. — S három darab cédulát tett férje elé Ribárné. Az egyiken — akombakom:

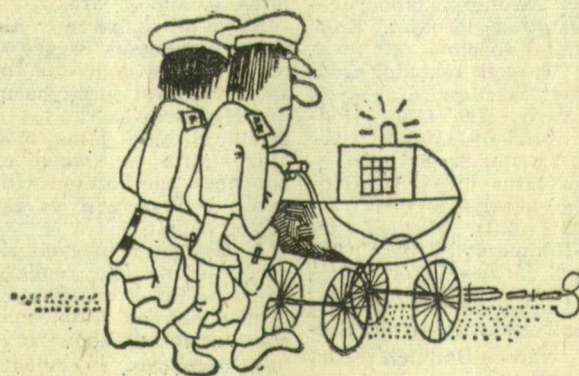
„Te orgyilkos! Ha még valakit ki merészelsz nyírni az iskolából, laposra verünk. Uj: Ha te reggel háromkor kelnél és a vonatod késne, nem tudnál igazolni te se három órát.”

A másik papíron ez a bájos szöveg állt: „Ha még valakit kizársz az iskolából, egy füllel kevesebb lesz. Te ökörrrr!” Három „r”-rel.

Miska, a fiú, macskaszzerű léptekkel lopakodott az utcára. Kint gyorsuló futással vágott az ismeretlen országúton — ismeretlen úticél felé. Két perc múlva imbolygó, apró pont lett belőle...

Dér Endre

Egészen fiatal bűnöző



„Másodállásban” embercsempész

Az egyik szabadkai vendéglőben találkoztak. „Tibor vagyok?” — mutatkozott be Zoltánnak az embercsempész. Zoltán csak látszólag ismerte Tibort, s még soha nem beszélt vele. Barátjaitól viszont többször is hallotta, hogy gúnyneven „Majom”-nak hívják és búsan jövedelmező üzletkötéseivel vannak.

Majom mindent tudott Zoliról. Többek között azt is, hogy Jugoszláv állampolgár és magyar nemzetiségű. A közgazdasági technikumból kimaradt, mert három tantárgyból „elhúzták”. Ezért ipari tanuló lett. Sőt Majom azt is pontosan tudta, hogy új ismerősenek egész Európára szóló útlevele van és Bécsben is dolgozott már, mint segédmunkás, de csak három hétig, mert a munka ott sem ízelt neki. Így ismét Szabadkán vállalt segédmunkát a villanszereplőknél és ott is csak néhány hétig birta. Valamiből viszont Zoltánnak is csak élnie kellett, így Majom egyből a tárgyra tért.

— Úgy tudom Magyarországra készülsz — kezdte a beszélgetést Majom.

— Jól tudod — válaszolt Zoltán.

— Ajánlok egy jól jövedelmező üzletet — folytatta Majom —, Magyarországon biztosan találkozol majd olyan személyekkel, akik Nyugatra akarnak szökni. Közöld velük, hogy útlevéllel

utazzanak Jugoszláviába, s én 10 ezer forintért átsegítem őket Olaszországba...

Zoltán útlevéllel lépett Magyarországra, s a rokonainál tanyázott le. Innét indult a „portyautakra”.

H. László és K. Gyula voltak első „ismerősei”.

Rokonlelkekre talált. H. László gyorsan el is panaszkodta, hogy ő egyáltalán nincs megelégedve az itteni életmóddal, mivel nem lehet munka nélkül élni, ő pedig egyáltalán nem szeret dolgozni. Ezért szeretne külföldre szökni. Ugyanez volt a véleménye Gyulának is. Több fiatal, akiket Majom megbízottja hasonló céllal „köszölgatott”, nem reagált „nagy lehetőségre, sőt ki-nevették az ajánlattevőt.

Maradt tehát H. László és K. Gyula. És elhangzott az ígéret: Amennyiben a 10 ezer forintot megszerzi, Jugoszláviában bemutatja őket Majomnak.

A két fiatalkorú már a fegyverszerzés gondolatáig is eljutott.

— Van egy munkásor rokonom — mondta az egyik beszélgetés közben K. Gyula —, majd ellopom a fegyverét. H. László pedig a nagypapjától akart 20 ezer forintot loolni.

A „szép” elgondolások kivitelezésére azonban nem kerülhetett sor, mert a határőrizeti szervek közbeléptek.

Gaszó Béla

Anyanyelvi konferencia

A nyugat-európai és tengerentúli magyar iskolák tanárainak, lapszerkesztőknek, magyar származású tudósoknak, magyar kulturális egyesületek vezetőinek kezdeményezését támogatva a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyarok Világszövetsége és a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem augusztus 2—16. között megrendezi a debreceni nyári egyetem anyanyelvi konferenciáját. A jelentős rendezvény céljáról és munkaprogramjáról dr. Kálmán Béla egyetemi tanár, a debreceni nyári egyetem anyanyelvi konferenciájának igazgatója nyilatkozott:

— Lényegében nem teljesen újszerű a kezdeményezésünk, hiszen a lengyelek már évtizedek óta megrendezik a külföldön élő lengyelek úgynevezett anyanyelvi konferenciáját. Mi

most a szétszórta élő magyarság azon képviselőit hívtuk meg Debrecenbe, akik oktatják a magyar nyelvet, vezetik a magyar egyesületeket, s akiknek munkájához hozzátartozik nyelvünk művelése. Törekvésünk, hogy a kulturális és anyanyelvi szálakat erősítsük a szétszórta élő magyarság képviselőivel. Támogatta a kezdeményezést a Magyarok Világszövetsége, s Lőrincze Lajossal együtt nyelvészek, a magyar nyelv művelői szintén ennek az ügynek a szolgálatában állunk.

GYERMEKBALESET

Tegnap, kedden délelőtt Csongrád belterületén, a Kárácsányi Sándor utca 38. számú ház előtt Petzen János 5 éves csongrádi kisgyerek figyelmen kívül akart átszaladni az úttesten, s egy motorkerékpáros elütötte. A kisfiú életveszélyesen megsérült.

DÉLMAGYARORSZAG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi bizottságának napilapja. — Főszerkesztő F. Nagy István. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10., telefon: 13-535, 13-003. — Felelős kiadó: Kovács László. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Vállalat, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky u. 28. sz. (index: 29 053). — Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.